

Revocarea unei asigurări de naturalizare trebuie să respecte principiul proporționalității atunci când împiedică redobândirea cetățeniei Uniunii

Cu toate acestea, statului membru căruia persoana interesată îi solicită să îi retragă cetățenia pentru a putea să obțină cetățenia altui stat membru îi revine, în principiu, sarcina de a se asigura că decizia prin care dă curs acestei cereri intră în vigoare numai după ce noua cetățenie a fost dobândită efectiv

JY, la data respectivă resortisantă estoniană cu reședința în Austria, a solicitat în anul 2008 acordarea cetățeniei austriece. Prin decizia din 11 martie 2014, autoritatea administrativă austriacă competentă la acea dată¹ a asigurat o că această cetățenie îi va fi acordată dacă va dovedi, în termen de doi ani, încetarea raportului său de cetățenie cu Estonia. JY a prezentat în termenul prevăzut confirmarea că, la 27 august 2015, a încetat raportul său de cetățenie cu Estonia. Începând de la această dată, JY este apatridă.

Prin decizia din 6 iulie 2017, autoritatea administrativă austriacă devenită competentă² a revocat decizia din 11 martie 2014, în conformitate cu dreptul național, și a respins cererea lui JY de acordare a cetățeniei austriece. Pentru a-și justifica decizia, această autoritate a arătat că JY nu mai îndeplinea condițiile de acordare a cetățeniei prevăzute de dreptul național. Astfel, după ce a primit asigurarea că îi va fi acordată cetățenia austriacă, JY a săvârșit două contravenții grave, rezultate din neaplicarea pe vehiculul său a vinierei de inspecție tehnică și din conducerea în stare de ebrietate. Ea era de asemenea răspunzătoare pentru opt contravenții săvârșite înainte să îi fie dată această asigurare.

Întrucât acțiunea sa împotriva deciziei menționate a fost respinsă, JY a introdus un recurs la Verwaltungsgerichtshof (Curtea Administrativă, Austria). Această instanță arată că, ținând seama de contravențiile săvârșite de JY înainte și după ce a primit asigurarea privind acordarea cetățeniei austriece, în temeiul dreptului austriac, condițiile de revocare a acestei asigurări erau întrunite. Ea ridică însă problema dacă situația lui JY intră sub incidența dreptului Uniunii și dacă, pentru adoptarea deciziei sale de revocare a asigurării de naturalizare, care o împiedică pe JY să redobândească cetățenia Uniunii, autoritatea administrativă competentă trebuia să respecte dreptul respectiv, în special principiul proporționalității consacrat de acesta, ținând seama de consecințele unei asemenea decizii asupra situației persoanei interesate.

În aceste condiții, instanța de trimitere a decis să solicite Curții să se pronunțe cu privire la interpretarea dreptului Uniunii. În hotărârea sa, pronunțată în Marea Cameră, Curtea interpretează articolul 20 TFUE în cadrul jurisprudenței sale³ privind obligațiile statelor membre în materie de dobândire și de pierdere a cetățeniei în raport cu dreptul Uniunii.

Aprecierii Curții

În primul rând, Curtea statuează că **situația unei persoane care, neavând decât cetățenia unui singur stat membru, renunță la aceasta și își pierde, ca urmare a acestui fapt, statutul de**

¹ Niederösterreichische Landesregierung (Guvernul Landului Austria Inferioară, Austria).

² Wiener Landesregierung (Guvernul Landului Viena, Austria).

³ Rezultată din Hotărârea din 2 martie 2010, Rottmann, [C-135/08](#) (a se vedea de asemenea [CP nr. 15/10](#)), și din Hotărârea din 12 martie 2019, Tjebbes și alții, [C-221/17](#) (a se vedea de asemenea [CP nr. 26/19](#)).

cetățean al Uniunii pentru a obține cetățenia unui alt stat membru, în urma asigurării date de autoritățile acestui din urmă stat membru că îi va fi acordată cetățenia menționată, intră, prin natura sa și prin consecințele sale, sub incidența dreptului Uniunii atunci când această asigurare este revocată cu consecința împiedicării persoanei respective să își redobândească statutul de cetățean al Uniunii.

În această privință, Curtea constată mai întâi că, la momentul revocării asigurării menționate, JY era apatridă și își pierduse statutul de cetățean al Uniunii. Întrucât cererea de încetare a legăturii de cetățenie cu statul său membru de origine a fost formulată în cadrul unei proceduri de naturalizare având ca obiect obținerea cetățeniei austriece și a fost rezultatul conformării de către JY, ținând seama de asigurarea care îi fusese dată, cu cerințele legate de această procedură, nu se poate considera că o persoană precum JY a renunțat în mod voluntar la statutul de cetățean al Uniunii. Dimpotrivă, întrucât statul membru gazdă a furnizat asigurarea că cetățenia acestuia va fi acordată, cererea de încetare vizează îndeplinirea unei condiții de dobândire a cetățeniei respective și, odată obținută aceasta, beneficierea în continuare de statutul de cetățean al Uniunii și de drepturile care îi corespund.

În continuare, atunci când, în cadrul unei proceduri de naturalizare, autoritățile statului membru gazdă revocă asigurarea de naturalizare, persoana interesată care era resortisantă a unui singur alt stat membru și a renunțat la cetățenia sa de origine pentru a se conforma cerințelor legate de această procedură se află în imposibilitatea de a-și valorifica în continuare drepturile care decurg din statutul său de cetățean al Uniunii. O asemenea procedură, privită în ansamblu, afectează statutul conferit de articolul 20 TFUE resortisanților statelor membre. Astfel, ea poate conduce la privarea unei persoane aflate în situația lui JY de drepturile aferente acestui statut, în condițiile în care, la începutul procedurii menționate, persoana respectivă era resortisantă a unui stat membru și avea, prin urmare, statutul de cetățean al Uniunii.

În sfârșit, arătând că JY, ca resortisantă estoniană, și-a exercitat libertatea de circulație și de sedere instalându-se în Austria, unde locuiește de mai mulți ani, Curtea subliniază că logica integrării progresive în societatea statului membru gazdă, favorizată prin articolul 21 alineatul (1) TFUE, impune ca situația unui cetățean al Uniunii căruia i-au fost conferite drepturi ca urmare a exercitării dreptului său la liberă circulație în cadrul Uniunii și care este expus pierderii nu numai a beneficiului acestor drepturi, ci și a însăși calității de cetățean al Uniunii, chiar dacă a urmărit, prin naturalizarea în statul membru gazdă, o integrare mai completă în societatea acestuia, să intre în domeniul de aplicare al dispozițiilor Tratatului FUE referitoare la cetățenia Uniunii.

În al doilea rând, Curtea interpretează articolul 20 TFUE în sensul că **autoritățile naționale competente și instanțele statului membru gazdă trebuie să verifice dacă decizia de revocare, care definitivează pierderea statutului de cetățean al Uniunii pentru persoana în cauză, este compatibilă cu principiul proporționalității** în raport cu consecințele pe care le are asupra situației acestei persoane. **Această cerință de compatibilitate cu principiul proporționalității nu este îndeplinită atunci când o asemenea decizie are la bază contravenții la normele de circulație rutieră, care, potrivit dreptului național aplicabil, determină o simplă sancțiune pecuniară.**

Pentru a ajunge la această concluzie, Curtea arată că, atunci când, în cadrul unei proceduri de naturalizare inițiate într-un stat membru, acesta din urmă solicită unui cetățean al Uniunii să renunțe la cetățenia statului său membru de origine, exercitarea și efectul util al drepturilor pe care le are cetățeanul respectiv potrivit articolului 20 TFUE impun ca el să nu fie, în niciun moment, expus pierderii statutului său fundamental de cetățean al Uniunii ca urmare a punerii în aplicare a acestei proceduri. Astfel, orice pierdere, chiar și provizorie, a acestui statut privează persoana interesată, pentru o perioadă nedeterminată, de posibilitatea de a beneficia de toate drepturile conferite de statutul menționat.

Prin urmare, **atunci când un resortisant al unui stat membru solicită să îi fie retrasă cetățenia pentru a putea să obțină cetățenia altui stat membru și să beneficieze, astfel, în continuare de statutul de cetățean al Uniunii, statul membru de origine nu ar trebui să adopte, în temeiul asigurării de naturalizare date de acest alt stat membru, o decizie definitivă privind**

retragerea cetățeniei, fără a se asigura că decizia respectivă intră în vigoare numai după ce noua cetățenie a fost dobândită efectiv.

În aceste condiții, atunci când statutul de cetățean al Uniunii a fost deja pierdut provizoriu întrucât, în cadrul unei proceduri de naturalizare, statul membru de origine a retras cetățenia sa persoanei interesate înainte ca aceasta să fi dobândit efectiv cetățenia statului membru gazdă, obligația de a asigura efectul util al articolului 20 TFUE revine, înainte de toate, celui din urmă stat membru. Această obligație se impune, în special, în cazul unei decizii de revocare a asigurării de naturalizare care poate definitiv pierderea statutului de cetățean al Uniunii. Prin urmare, o asemenea decizie nu poate fi adoptată decât pentru motive legitime și cu respectarea principiului proporționalității.

Examinarea proporționalității impune, printre altele, să se verifice dacă o asemenea decizie este justificată în raport cu gravitatea încălcărilor săvârșite de persoana în cauză. În ceea ce o privește pe JY, întrucât încălcările anterioare asigurării de naturalizare nu au împiedicat acordarea acesteia, ele nu mai pot fi luate în considerare ca temei al deciziei de revocare. În ceea ce privește încălcările săvârșite după primirea asigurării de naturalizare, având în vedere natura și gravitatea lor, precum și cerința de interpretare strictă a noțiunilor de „ordine publică” și de „siguranță publică”, din acestea nu rezultă că JY reprezintă o amenințare reală, actuală și suficient de gravă care afectează un interes fundamental al societății sau o atingere adusă siguranței publice austriece. Astfel, încălcările normelor de circulație rutieră, sancționabile prin simple amenzi, nu pot demonstra că persoana răspunzătoare constituie o amenințare la adresa ordinii publice și a siguranței publice care să poată justifica definitivarea pierderii statutului său de cetățean al Uniunii.

MENTIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106